

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi työvoimapolitiisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan työvoimapolitiisesta aikuiskoulutuksesta annettua lakia muutettavaksi siten, että koulutustukea ei maksettaisi koulutusaikaisilta lomajaksoilta. Koulutusai-
kaisten tulojen vaikutus koulutustuen suuruuteen ehdotetaan yhtenäistettäväksi. Koulutustuen ansio-osan saamisedellytyksiä ehdotetaan muutettavaksi siten, että ansiotukeen oikeutetulle lomautetulle henkilölle maksetaan ansio-
tuen ansio-osa vasta sen jälkeen kun hän on saanut työttömyysturvalain mukaista peruspäivärahaa tai ansiotuen perusosaa yhteensä 15 päivältä. Koulutustuen ja eräiden sosiaali-
etuuksien yhteensovittamista ehdotetaan täsmen-

nettäväksi. Samoin ehdotetaan, että erityistuki poistettaisiin kokonaan. Majoitushankinnoista ehdotetaan siirryttäväksi opiskelijoille suoraan maksettavaan majoittumiskorvaukseen. Lisäksi ehdotetaan, että koulutushankintojen ulkopuolelle rajattaisiin lukio-opintojen lisäksi myös korkeakoulututkinnot.

Esitys liittyy erikseen annettavaan hallituksen esitykseen työttömyysturvalain ja työttömyyskassalain muuttamisesta.

Esitys liittyy valtion vuoden 1993 talousarvioesitykseen.

Ehdotettu laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 1993.

PERUSTELUT

1. Nykyinen tilanne ja ehdotetut muutokset

1.1. Lain soveltamisala (1 §)

Työvoimapolitiittinen aikuiskoulutus on pääasiallisesti aikuisten ammatillista koulutusta, mutta se voi olla myös yleissivistävää koulutusta. Yleissivistävää koulutusta voidaan hankkia silloin, kun sen puuttuminen estää työllistymistä tai osallistumista ammatilliseen koulutukseen. Työvoimapolitiisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain (763/90) 1 §:n 3 momentin mukaan yleissivistävänä koulutuksena ei kuitenkaan voida hankkia lukio-opintoja. Ammatillisella koulutuksella tarkoitetaan voimassa olevassa laissa ammatillista perus-, täydennys- ja jatkokoulutusta. Korkeakoulututkintoja ei siis ole tarkoitettu hankittavaksi työvoimapolitiittisena aikuiskoulutuksena. Voimassa olevan

lain 1 §:ssä ei korkeakoulututkintoja ole kuitenkaan selkeästi rajattu hankintatoiminnan ulkopuolelle, mikä on aiheuttanut käytännössä tulkintavaikeuksia.

Tulkinnanvaraisuuksien poistamiseksi ja työvoimakoulutuksen roolin selkiennyttämiseksi esityksessä ehdotetaan 1 §:n 3 momenttia tarkennettavaksi siten, että myös korkeakoulututkinnot rajataan työvoimakoulutuksen hankintatoiminnan ulkopuolelle.

1.2. Henkilökohtaiseen käyttöön tarkoitettu oppimateriaali (11 §)

Työvoimapolitiittisen aikuiskoulutuksen hankintaan on osoitettu määräraha valtion tulo- ja menoarvion työministeriön hallinnonalan pääluokassa. Muu valtion rahoitus otetaan vähennyksenä huomioon koulutuksen hintaa määri-

teltäessä. Koulutuksen hankintakustannuksista vastaa aina työhallinto lukuunottamatta yhteishankintatilanteita, jolloin koulutuksen rahoittamisesta voidaan sopia työnantajan ja työhallinnon kesken. Hallituksen esityksen 11 §:n perustelutekstin (HE 20 1990 vp) mukaan koulutuksen rahoittamisen pääsäännöstä seuraa, että koulutus on aina siihen osallistuvalla opiskelijalle maksutonta. Maksuttomuuden periaatetta on sovellettu myös koulutuksessa tarvittavan henkilökohtaisen oppimateriaalin suhteen. Ongelmalliseksi tilanne on muodostunut erityisesti niissä tapauksissa, joissa koulutusta on hankittu niin sanotusta nuorisoasteen koulutuksesta. Kaikki ammatilliset oppilaitokset eivät ole voineet hankkia oppimateriaalia opiskelijoiden käyttöön ja toisaalta oppimateriaalin hinnan määrittely hankintasopimuksia tehtäessä on ollut vaikeaa. Lisäksi hankittu materiaali on jäänyt usein opiskelijoiden henkilökohtaiseksi omaisuudeksi, mikä ei ole tarkoituksenmukaista. Henkilökohtaisen oppimateriaalin osuus koulutuksen hinnassa on arvioitu vuonna 1991 olleen noin 900 000 markkaa.

Esityksessä ehdotetaan, että henkilökohtaiseen käyttöön tarkoitettua oppimateriaalia ei katsottaisi koulutuksen kustannuksiin kuuluvaksi vaan opiskelija kustantaisi oppimateriaalinsa itse.

1.3. Koulutustuen saamisen rajoitukset (19 §)

Työvoimapolitiittisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain 2 §:n mukaan koulutukseen valitulla opiskelijalla on koulutusaikaisen toimeentulon turvaamiseksi oikeus koulutustukeen ja muihin opintososiaalisiin etuuksiin. Koulutustuki maksetaan perustukena tai ansiotukena. Lisäksi opiskelijalle maksetaan korvausta koulutusaikaisista matka- ja muista ylläpitokustannuksista. Koulutustuki maksetaan koko koulutusajalta, siis myös oppilaitosten lomien ajalta. Lain 19 § rajaa koulutustuen pois ainoastaan niiltä opiskelijoilta, jotka saavat sairausvakuutuslain (364/63) mukaista päivärahaa.

Työllisyyskoulutuksesta annetun lain (31/76) voimassa ollessa ammatillisissa kurssikeskuksissa oli käytössä kuukauden mittainen kesäkeskeytys ja noin viikon pituiset joului- ja hiihtolomat. Käytäntö on pääsääntöisesti jatkunut ostojärjestelmään siirtymisen jälkeenkin. Työvoimapolitiittinen aikuiskoulutus on pääosin kurssimuotoista ja kestoltaan suhteellisen ly-

hyttä. Vuoden 1991 tietojen mukaan 64,5 % koulutuksesta on ollut kestoltaan alle kuusi kuukautta. Alle kolme kuukautta kestävää on ollut 40 % koulutuksesta ja yli vuoden mittaista 6,3 %. Lomajaksojen sisällyttäminen näin lyhytkestoiseen koulutukseen on epätarkoituksenmukaista ja epätaloudellista.

Työvoimapolitiittisena aikuiskoulutuksena voidaan hankkia opiskelijapaikkoja myös nuorisoasteen koulutuksesta. Tällöin koulutus voi kestää jopa useita vuosia. Koulutukseen sisältyy oppilaitoskohtaisia lomajaksoja, joiden pituus voi vaihdella aina kahdesta kuukaudesta jopa neljään kuukauteen. Nuorisoasteen koulutuksen lomajaksoihin ei hankintamenettelyllä voida vaikuttaa. Sen sijaan lomajakson aikana on mahdollista järjestää koulutusta tukevaa työharjoittelua. Menettelyllä parannettaisiin koulutuksen käytäntöön soveltamista ja opiskelijoiden tulevia työllistymismahdollisuuksia.

Omaehtoiseen aikuiskoulutukseen osallistuvat opiskelijat eivät voi saada opintotukea lukukausien väliseltä ajalta eli työvoimakoulutuksen koulutustukijärjestelmä ei tältä osin ole yhdenmukainen muun opintotukijärjestelmän kanssa. Opiskelijat ovat näin ollen keskenään hyvin erilaisessa asemassa riippuen siitä, minkä rahoitusjärjestelmän mukaisesti heidän opintonsa rahoitetaan.

Pitkäkestoisessa nuorisoasteen koulutuksessa arvioidaan vuoden 1993 alussa olevan noin 3 000 työvoimakoulutuksen opiskelijaa. Syksyllä 1993 näistä koulutustaan jatkavia on noin 2 100 opiskelijaa.

Valtion menojen kasvun hidastamiseksi sekä eri rahoitusjärjestelmien piirissä opiskelevien opiskelijoiden yhdenvertaisuuden lisäämiseksi ehdotetaan, että opiskelijoille ei maksettaisi koulutukseen kuuluvilta oppilaitosten lomajaksolta koulutustukea. Koulutustuki maksettaisiin kuitenkin, jos opiskelija lomajakson aikana on koulutukseen kuuluvassa työharjoittelussa.

Kuntoutuksen ajalta maksetaan kuntoutusrahalain (611/91) tai työntekijäin eläkelain 8 §:n 4 momentissa tarkoitettujen lakien, eläkeohjesäännön tai eläkesääntöjen mukaista kuntoutusrahaa taikka ansionmenetykskorvausta tapaturmavakuutuksen, liikennevakuutuksen tai so-tilasvammalain (404/48) kuntoutusta koskevien säännösten perusteella. Opiskelijalle saattaa tulla oikeus saada samanaikaisesti kuntoutusrahaa tai sitä vastaavaa ansionmenetykskorvausta ja työvoimakoulutuksen etuuksia esimerkiksi silloin, kun hän ammatillisen koulu-

tuksen aikana saa lääkinnällistä kuntoutusta tai vakuutusyhtiö on järjestänyt kuntoutuksen työvoimapolitiisessa aikuiskoulutuksessa.

Koska ei ole tarkoituksenmukaista, että opiskelijalle korvataan koulutuksesta aiheutuvia kustannuksia ja ansionmenetystä usean eri järjestelmän mukaan, ehdotetaan, että opiskelijalla ei olisi oikeutta koulutustukeen, jos hän saa kuntoutusrahalain mukaista kuntoutusrahaa tai sitä vastaavaa ansionmenetyskorvausta jonkin muun lain perusteella. Eri lakien kuntoutukseen perustuvien säännösten mukaiset etuudet ovat yleensä työvoimakoulutuksen etuuksia suuremmat.

1.4. Vähennetty koulutustuki (18 §)

Työvoimapolitiisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain 18 §:n 1 momentin mukaan opiskelijan koulutusaikana päätoimesta saama palkka tai muu työtulo otetaan koulutustukea maksettaessa huomioon siten kuin työttömyysturvalain 21 §:n 2 ja 3 momentissa on sivutyötulosta säädetty. Soviteltua koulutustukea maksetaan silloin kun opiskelija saa koulutusaikana palkkaa päätoimestaan yli 750 markkaa kuukaudessa. Sovitellun koulutustuen suuruutta määriteltäessä otetaan päätoimesta saatu palkka huomioon siten, että koulutustuki ja 75 prosenttia palkan siitä osasta, joka ylittää 750 markkaa, voivat kuukaudessa yhteensä nousta määrään, joka koulutustukena muutoin olisi voitu maksaa.

Opiskelijan koulutusaikana saama lakisääteinen etuus, sivutyön palkka sekä muu työtulo ja osa-aikatyön palkka vaikuttavat koulutustukea vähentävästi eri tavalla kuin päätoimen palkka. Koulutustuki maksetaan vähennettynä silloin kun edellä mainitut tulot yhteensä ylittävät 3 440 markkaa kuukaudessa. Vähennetyn koulutustuen suuruutta määriteltäessä otetaan etuus, palkka ja työtulo huomioon siten, että 3 440 markkaa ylittävä tulonosa kokonaisuudessaan vähennetään koulutustuesta.

Päätoimen ja sivutoimen käsitteet eivät ole selkeitä ja opiskelijat voivat joutua keskenään eriarvoiseen asemaan koulutusaikaisten työtulojen vaikutusta määriteltäessä. Toisaalta eriarvoisuutta lisää se, että suhteellisen korkeatkaan sosiaalietuudet eivät vähennä koulutustukea kuin 3 440 markkaa ylittävältä osalta.

Koska ei ole tarkoituksenmukaista, että erilaiset tulot vähentävät koulutustukea eri ta-

voin, esityksessä ehdotetaan, että soviteltu ja vähennetty koulutustuki yhtenäistettäisiin. Muutoksen jälkeen kaikki koulutusaikaiset tulot vaikuttaisivat koulutustukeen samoin eli 750 markkaa ylittävältä osalta.

Voimassa olevan lain mukaan irtisanomisajan palkka on päätoimen palkkana vähentänyt koulutustukea 750 markkaa ylittävältä osalta. Työttömyysturvalain 5 §:n 13 kohdan (1692/91) mukaan irtisanomisajan palkka on kokonaan estänyt työttömyysturvan saamisen. Kyseistä työttömyysturvalain kohtaa ehdotetaan muutettavaksi siten, että paitsi irtisanomisajan palkka myös työnantajan muun sopimuksen tai järjestelyn perusteella maksama etuus estäisi työttömyysturvan saamisen. Viime aikoina on esiintynyt tapauksia, joissa työnantaja on maksanut irtisanotulle tai irtisanoutu- neelle henkilölle irtisanomisajan palkan sijasta tai sen lisäksi korvauksen, joka on saattanut vastata henkilön normaalia vuosipalkkaa. Tällaisissa tapauksissa ei voida katsoa henkilön koulutusaikaisen toimeentulon olevan riippuvainen koulutustuesta.

Koska ei ole tarkoituksenmukaista maksaa koulutustukea silloin kun opiskelijan toimeentulo on muutoin turvattu ehdotetaan, että paitsi irtisanomisajan palkka, myös muu sitä vastaava korvaus otettaisiin huomioon koulutustukea vähentävästi. Työnantajalta saatu taloudellinen etuus voidaan jaksottaa ajallisesti henkilön vakiintuneena pidettävän palkan perusteella. Vakiintuneena palkkana pidetään tällöin henkilön työttömyyspäivärahan perusteena olevaa palkkaa.

1.5. Ansiotuen ansio-osan saamisedellytykset (15 §)

Työvoimapolitiisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain 15 §:n mukaan opiskelijalla on oikeus ansiotukeen, jos hän on työttömyysturvalain 16 §:n mukaan oikeutettu ansioon suhteutettuun päivärahaan. Ansiotuen ansio-osan saamisen edellytyksenä on lisäksi, että:

- 1) opiskelija on työtön tai lomautettu;
- 2) hänen työaikaansa on lyhennetty työttömyysturvalain 17 ja 18 §:ssä tarkoitettulla tavalla taikka työsopimuslain 39 a §:n mukaisesti
- 3) hän tekee työttömyysturvalain 19 §:n mukaista osa-aikatyötä tai 21 §:n mukaista sivutyötä; tai
- 4) hän on työttömyysuhan alainen

Lomautettu ja opiskelija, jonka työaika on lyhennetty työttömyysturvalain 17 ja 18 §:ssä tarkoitettulla tavalla taikka työ sopimuslain 39 a §:n mukaisesti, on siis oikeutettu koulutustuen ansio-osaan heti koulutuksen alettua, jos muut koulutustuen saamisen edellytykset täyttyvät. Lomautettujen osuus työvoimakoulutuksen opiskelijoista on kohonnut runsaasti viime vuoden aikana. Kun koulutuksen aloittaneista vuonna 1990 oli lomautettuja 5,6 %, oli vastaava osuus vuonna 1991 29,6 %. Määrän lisäntyminen selittyy osittain niin sanotun yhteishankintamenettelyn käyttöön otolla vuoden 1991 alussa. Työvoimapolitiisesta aikuiskoulutuksesta annatus lain 13 §:n mukaan koulutuksen hankinta voidaan suorittaa myös siten, että työnantaja osallistuu koulutuksen rahoittamiseen yhdessä työvoimaviranomaisen kanssa silloin, kun koulutusta hankitaan työnantajan palveluksessa oleville tai tämän palvelukseen tuleville työntekijöille. Yhteishankintoja kaikista koulutushankinnoista oli vuonna 1991 noin 6,5 % (253 600 oppilastyöpäivää). Työsopimuslain 30 ja 37 a §:n mukaan yritysten tulee kuitenkin ennen lomauttamista selvittää työntekijän koulutusmahdollisuudet.

Edellä mainituin perustein sekä valtion menojen kasvun hidastamiseksi ehdotetaan, että lomautetulle tai lyhennettyä työaika tekeväälle työvoimakoulutukseen osallistuvalla henkilöllä, joka on oikeutettu koulutustuen ansiotukeen, maksetaan ansiotuen ansio-osa vasta sen jälkeen, kun hän on saanut työttömyysturvalain 22 §:ssä säädetyn peruspäivärahan suuruista päivärahaa taikka ansiotuen perusosaa yhteensä 15 päivältä lomautuskertaa kohti. Kun henkilö on työskennellyt yhdenjaksoisesti vähintään kuusi kuukautta työssä, jossa työaika on alalla normaalisti sovellettavan kokoaikaisen työntekijän enimmäistyöajan pituinen, katsotaan sen jälkeen alkanut lomautus uudeksi lomautuskerraksi. Myös työ sopimuslain 39 a §:n mukaisesti työnantajan yksipuolisesti osa-aikaistamat henkilöt ehdotetaan rajattavaksi ansio-osan saamis edellytysten ulkopuolelle. Esitykset vastaavat työttömyysturvalakiin ehdotettavia muutoksia.

1.6. Erityistuen poistaminen (muun muassa 17 §)

Työvoimapolitiisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain 17 §:ssä säädetään muista etuuksista, joita opiskelija voi koulutustuen ohella

saada. Pykälän mukaan opiskelijalle maksetaan erityistukea hänen perheensä suuruuden ja taloudellisten olosuhteiden perusteella, jos hänellä on huollettavanaan neljä lasta tai hänellä on huollettavanaan kolme lasta ja hänen sekä hänen puolisonsa yhteenlasketut tulot kuukaudessa koulutustuki mukaanlukien ovat enintään työttömyysturvalain 22 §:n 1 momentissa ja 24 §:ssä tarkoitettun suurimman korotetun kuukautta kohti laskettavan päivärahan määrä kaksinkertaisena. Erityistuen määrä on neljäsosa työttömyysturvalain suurimman korotetun peruspäivärahan määrästä eli tällä hetkellä 40 markkaa päivältä.

Vuonna 1991 maksettiin erityistukea 2 749:lle opiskelijalle, mikä on noin viisi prosenttia koulutustuen saajista. Erityistuen rahoituksen käytettiin kaikkiaan 5,8 miljoonaa markkaa.

Esityksessä ehdotetaan erityistuki poistettavaksi. Koulutustukea korotetaan lapsikorotuksella, joka kolmilapsisten osalta on 44 markkaa päivältä. Perhepolitiisessa tuessa on omaksuttu periaate, jonka mukaan kunkin tukijärjestelmän tulee keskittyä sille ominaiseen tukitarpeeseen. Näin ollen on perusteltua, että erityistuki suurperheiden erityisenä tukimuotona poistetaan.

Lisäksi ehdotetaan 26, 28, 30 ja 32 §:ään tehtäväksi erityistuen poistamisesta aiheutuvat tekniset muutokset.

1.7. Majoituskorvaus (muun muassa 17 §)

Työvoimapolitiiselle aikuiskoulutukselle luonteenomaista maksuttomuuden periaatetta on sovellettu myös opiskelijoiden koulutusaikaiseen majoitukseen. Työvoimapolitiisesta aikuiskoulutuksesta annetun asetuksen (912/90) 14 §:n mukaan koulutusaikainen majoitus koulutuspalvelujen tuottajan järjestämänä on opiskelijalle maksutonta. Majoituksen järjestämisestä aiheutuvat kustannukset ovat koulutuksen hankintakustannuksia.

Majoitushankinnat ovat siis sidottuja koulutushankintoihin siten, että majoitusta ei voida hankkia mistään muualta kuin koulutuksen järjestäjiltä. Kaikki koulutuksen järjestäjät eivät kuitenkaan voi tarjota majoituspalveluja. Tästä seuraa se, että majoituskorvaus tulisi suorittaa opiskelijalle. Koska on kysymys aikuisopiskelijoista, joilla muutoinkin perhe- tai muiden syiden vuoksi tulisi olla mahdollisuus

itse päättää majoitusjärjestelyistään, olisi tarkoituksenmukaista, että majoittumiskorvaus suoritettaisiin suoraan opiskelijalle koulutustuen maksamisen yhteydessä.

Majoitushankintoihin käytettiin vuonna 1991 noin 25 miljoonaa markkaa. Majoittuvien osuus opiskelijoista oli noin 17 %.

Esityksessä ehdotetaan, että majoitusta tarvitseville opiskelijoille ryhdyttäisiin maksamaan majoituskorvausta. Tällöin opiskelijat olisivat keskenään tasavertaisessa asemassa riippumatta siitä, miten majoittumisolosuhteet koulutuksessa on järjestetty. Majoituskorvauksesta säädetäisiin tarkemmin asetuksella.

Lisäksi ehdotetaan 22, 28, 29, 30 sekä 32 §:ään tehtäväksi majoituskorvauksesta johdettavat tekniset muutokset.

1.8. Työttömyysturvalakiin ehdotetut muutokset

Työttömyysturvalain 19 §:ää ehdotetaan muutettavaksi siten, että soviteltua työttömyyspäivärahaa ei maksettaisi, jos työaika osaaikatyössä ylittää 70 prosenttia alan enimmäistyöajasta. Samoin työttömyysturvalain 21 §:ää ehdotetaan muutettavaksi siten, että sivutyötulona otettaisiin huomioon työttömänä aloitusta yritystoiminnasta saatu työtulo tai muutoin yritystoiminnasta saatu työtulo. Koska työvoimapolitiitisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain 15 §:ssä ja 18 §:n 1 momentissa viitataan työttömyysturvalain 19 ja 21 §:ään, tulevat työttömyysturvalakiin ehdotetut muutokset sovellettaviksi myös ratkaistaessa oikeutta koulutukseen.

2. Esityksen taloudelliset ja organisatoriset vaikutukset

Ehdotuksen mukaan työvoimapolitiiseen aikuiskoulutukseen ei pääsääntöisesti sisällytetäisi lomajaksoja. Niissä tapauksissa, joissa koulutukseen kuitenkin lomajaksoja sisältyy, ei koulutustukea maksettaisi. Mikäli opiskelija loma-aikana on koulutukseen kuuluvassa työharjoittelussa, säilyisi oikeus koulutustukeen. Muutoksesta arvioidaan koituvan säästöjä valtiolle noin 90 miljoonaa markkaa. Soviteltu ja vähennetty koulutustuki ehdotetaan yhtenäistettäväksi siten, että kaikki koulutusaikaiset tulot vaikuttaisivat koulutustukea vähentävästi 750 markkaa ylittävältä osalta. Muutoksella

arvioidaan säästettävän 50 miljoonaa markkaa. Lomautettujen ansio-osan saamisedellytysten rajoituksilla arvioidaan säästettävän noin 10 miljoonaa markkaa. Työnantajille edellä esitetyt muutokset toisivat säästöjä noin 25 miljoonaa markkaa. Erityistuen poistamisella saavutettaisiin noin kuuden miljoonan markan säästö vuositasolla. Henkilökohtaisen oppimateriaalin siirtäminen opiskelijan itse kustannettavaksi vähentäisi valtion menoja noin 900 000 markkaa vuositasolla ja vähentäisi työvoimaviranomaisten sekä koulutuksen järjestäjien tehtäviä oppimateriaalin hankkijoina.

Majoittumiskorvaukseen siirtyminen ei vaikuttaisi valtion menoihin millään tavalla. Majoittumiskorvauksen taso mitoitetaan siten, että se vastaa määrärahaa, joka majoitushankintoihin on vuositasolla käytetty. Muutos vähentäisi työvoimaviranomaisten työmäärää, koska majoitushankinnat jäisivät pois. Majoituksen järjestäjille muutos merkitsisi laskutustapahtumien lisääntymistä ja työttömyyskassoille sekä kansaneläkelaitoksen paikallistoimistoille yhden uuden etuuslajin käyttöönottoa.

Lakiehdotus on osa valtiontalouden säästötoimia.

3. Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan 1 päivänä tammikuuta 1993. Opintososiaalisia etuuksia koskevia säännöksiä on tarkoitus soveltaa etuuksiin, jotka kohdistuvat lain voimaantulosta alkavaan aikaan. Lain 15 §:n 3 momentin 2 kohtaa on tarkoitus soveltaa, jos lomautus on alkanut tai henkilön työaika on lyhentynyt taikka hänen työsuhteensa on muuttunut osaaikaiseksi tämän lain tultua voimaan. Lain 18 §:n 2 momenttia on tarkoitus soveltaa silloin kun henkilön työsuhte on päättynyt tämän lain tultua voimaan.

4. Säättämisyjärjestys

Valtiopäiväjärjestyksen 66 §:n 7 momentin mukaan lakiehdotus voidaan panna lepäämään, jos kysymyksessä on ehdotus sellaiseksi valtion menojen säästämistä koskevaksi laiksi, joka heikentää toimeentulon lakisääteistä perusturvaa. Tätä säännöstä koskevan hallituksen esityksen (HE 234/1991 vp.) perusteluissa todetaan, että perusturvalla tarkoitetaan vain

luonnolliselle henkilölle maksettavia rahamääräisiä toistuvaissuorituksia ja vain sitä osaa sosiaaliturvasta, jolla pyritään takaamaan yksilön toimeentulolle välttämätön elintaso. Perusteluissa on esitetty luettelo etuuksia, jotka ovat tulkittavissa lakisääteiseen perusturvaan kuuluviksi. Luetteloon ei sisälly työvoimapolitiisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain mukainen koulutustuki. Sen sijaan luettelossa on mainittu opintotukilaissa tarkoitettu opintoraha. Kuitenkin opintorahan saamisedellytyksiä on muutettu 26.6.1992 annetussa laissa opintotukilain väliaikaisesta muuttamisesta (592/92). Muutoksen jälkeen opintorahan perusosaa ei myönnetä opiskelijalle, joka on oikeutettu lapsiliselain (541/48) mukaiseen lapsilisään tai aikuisopintorahaan. Lisäksi lainmuutos antaa valtioneuvostolle valtuuden rajoittaa opintorahan saajakohtaista määrää sekä opintokustannuksiin alentavasti vaikuttavien syiden takia alentaa tai kokonaan evätä opintoraha. Lakisääteiseksi perusturvaksi esitettyjen etuuksien luettelo ei ole tyhjentävä, mutta opintotukilainuudistus osoittaa myös sen, ettei luettelo ole ehdoton. Koulutustuen saamisedellytyksiin ehdotetut muutokset eivät hallituksen käsityksen mukaan ole sellaisia toimeentulon lakisääteistä perusturvaa heikentäviä muutoksia, että niihin voitaisiin soveltaa valtiopäiväjärjestyk-

sen 66 §:n 7 momentin mukaista lepäämäänjättämismahdollisuutta.

Lakia on tarkoitus soveltaa etuuksiin, jotka kohdistuvat lain voimaantulosta alkavaan aikaan. Näin ollen erityistuki sekä lomajaksojen aikainen koulutustuki lakkaisivat myös niiltä opiskelijoilta, jotka ovat aloittaneet koulutuksen ennen lain voimaantuloa. Samoin koulutusaikaisen tulojen vaikutus koulutustuen määrään muuttuisi. Erityistuen poistamista voidaan opintososiaalisia etuuksia kokonaisuutena tarkastellen pitää vähäisenä etuuksien tason tarkistuksena. Esityksen 1.3 kohdassa tarkemmin perustelluilla koulutuksen hankintastrategian muutoksilla sekä työharjoittelumahdollisuuksien lisäämisellä pyritään turvaamaan tarkoituksenmukainen koulutusaikainen toimeentulo. Sen vuoksi hallitus katsoo, että esitys ei sisällä sellaisia etuuksien saamisedellytyksiä muuttavia säännöksiä, jotka vaatisivat esityksen käsittelyä vaikeutetussa lainsäätämisyjärjestyksessä.

Koska sekä perusturvakysymykset että lain soveltaminen ovat kuitenkin tulkinnanvaraisia, pitää hallitus suotavana, että asiassa pyydetään perustuslakivaliokunnan lausunto.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

työvoimapolitiisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan työvoimapolitiisesta aikuiskoulutuksesta 3 päivänä elokuuta 1990 annetun lain (763/90) 1 §:n 3 momentti, 11 §:n 1 momentti, 15 §:n 3 momentin 1 ja 2 kohta, 17 §, 18 §, 19 §, 22 §:n 2 momentti, 26 §, 28 §:n 1 momentti, 29 §, 30 §:n 1 momentti ja 32 §, sellaisina kuin niistä ovat 22 §:n 2 momentti, 26 §, 30 §:n 1 momentti ja 32 § 21 päivänä joulukuuta 1990 annetussa laissa (1194/90), seuraavasti:

1 §

Lain tarkoitus ja soveltamisala

Työvoimapolitiisena aikuiskoulutuksena ei kuitenkaan voida hankkia lukio-opintoja eikä korkeakoulututkintoja.

11 §

Rahoitus

Tässä laissa tarkoitettua koulutusta hankitaan valtion tulo- ja menoarviossa työministeriön hallinnonalan pääluokassa koulutuksen hankkimista varten osoitetulla määrärahalla.

Määrärahalla ei kuitenkaan voida hankkia opiskelijoiden henkilökohtaiseen käyttöön tarkoitettua oppimateriaalia.

15 §

Oikeus koulutustukeen

Opiskelijalla on oikeus ansiotukeen, jos hän on työttömyysturvalain 16 §:n mukaan oikeutettu ansioon suhteutettuun päivärahaan. Ansiotuen ansio-osan saamisen edellytyksenä on lisäksi, että:

- 1) opiskelija on työtön;
- 2) hänet on lomautettu kokonaan taikka hänen työaikaansa on lyhennetty työttömyysturvalain 17 ja 18 §:ssä tarkoitettulla tavalla ja että hänelle on maksettu työttömyysturvalain mukaista lomautuspäivärahaa tai ansiotuen perusosaa yhteensä 15 päivältä työttömyysturvalain 16 a §:n 2 momentissa tarkoitettua lomautuskertaa kohti;

17 §

Muut etuudet

Opiskelijalle maksetaan korvausta koulutusaikaisista matka- ja muista ylläpitokustannuksista (ylläpitokorvaus) sekä majoituskustannuksista (majoituskorvaus) siten kuin asetuksella säädetään.

18 §

Vähennetty koulutustuki

Opiskelijan koulutusaikana saama lakisääteinen etuus, palkka ja muu työtulo otetaan koulutustukea maksettaessa huomioon siten kuin työttömyysturvalain 21 §:n 2 ja 3 momentissa sivutyöstä säädetään. Tällöin ei kuitenkaan oteta huomioon niitä sosiaalietuuksia, joita työttömyysturvalain 27 §:n mukaan ei vähennetä työttömyyspäivärahasta.

Mitä 1 momentissa palkasta säädetään sovelletaan myös irtisanomisajan palkkaa vastaavaan korvaukseen tai työnantajan muun sopimuksen tai järjestelyn perusteella maksamaan taloudelliseen etuuteen. Korvaus tai taloudellinen etuus jaksotetaan henkilön vakiintuneena pidettävän palkan perusteella työsuhteen päättymisestä lukien.

Jos opiskelija saa ansiotukea, tehdään 1

momentissa tarkoitettu vähennys ensisijaisesti ansiotuen perusosasta.

Muutettaessa 1 momentissa tarkoitettua kuukautta kohti laskettua etuutta päivätuudeksi tai päivästoin katsotaan kuukauteen sisältyvän 21,5 päivää.

19 §

Koulutustuen saamisen rajoitukset

Koulutustukeen ei ole oikeutta ajalta:

1) jolta opiskelija saa sairausvakuutuslain (364/63) mukaista päivärahaa; tai

2) jolta opiskelija saa kuntoutusrahallain (611/91) tai työntekijäin eläkelain 8 §:n 4 momentissa tarkoitettujen lakien tai eläkesääntöjen taikka momentissa tarkoitettua eläkeohjesäännön mukaista kuntoutusrahaa taikka ansiomenetyskorvausta tapaturmavakuutuksen, liikennevakuutuksen tai sotilasvammalain (404/48) kuntoutusta koskevien säännösten perusteella; tai

3) joka koulutuksen hankintasopimuksessa on määritelty lomajaksoksi.

Sen estämättä, mitä 1 momentin 3 kohdassa säädetään, koulutustukeen on kuitenkin oikeus lomajakson aikana tapahtuvan työharjoittelun ajalta.

22 §

Päätös

Ylläpitokorvausta ja majoituskorvausta koskevassa asiassa on annettava kirjallinen päätös kuitenkin vain, jos hakija sitä vaatii. Vaatimus on esitettävä suullisesti tai kirjallisesti kansaneläkelaitoksen paikallistoimistolle tai työttömyyskassalle seitsemän päivän kuluessa asianomaisen saatua ratkaisusta tiedon uhalla, että ratkaisu muutoin jää pysyväksi.

26 §

Koulutustuen periminen eräissä tapauksissa

Jos opiskelija on saanut koulutustukea samalta ajalta, jolta hänelle myönnetään takautuvasti sairausvakuutuslain mukaista päivärahaa, tapaturmavakuutuslain (608/48) mukaista päivärahaa tai tapaturmaeläkettä taikka työttömyysturvalain 45 §:n 1 momentissa tarkoitettua eläkettä, kansaneläkelaitoksen paikallistoimisto ja työttömyyskassa saavat periä tältä ajalta perusteettomasti maksetun määrän ta-

kautuvasti suoritettavasta eläkkeestä tai päivärahasta. Lisäksi koulutustuen perimisestä on voimassa, mitä työttömyysturvalain 45 §:n 2, 3 ja 5 momentissa säädetään.

28 §

Etuuden ulosmittaus ja takaisinperintä

Perustukea, ylläpitokorvausta ja majoituskorvausta ei saa ulosmitata.

29 §

Etuuden veronalaisuus

Ylläpitokorvaus, majoituskorvaus sekä 27 §:n mukaiset etuudet eivät ole veronalaista tuloa.

30 §

Opintososiaalisten etuuksien rahoitus

Perustuki, lapsikorotukset, ansiotuen perusosa ja ansio-osan valtionosuus, ylläpitokorvaukset sekä majoituskorvaus maksetaan valtion varoista talousarviossa työministeriön hallinnonalan pääluokassa tarkoitukseen osoitetulla määrärahalla. Ansiotuen ansio-osan rahoituksesta säädetään työttömyyskassalaissa.

32 §

Työttömyysturvalain soveltaminen

Jollei tästä laista muuta seuraa, sovelletaan koulutustukeen, ylläpitokorvaukseen ja majoituskorvaukseen lisäksi mitä työttömyysturvalain 28 §:n 6 momentissa, 29 §:n 1 momentissa, 32, 36, 36 a ja 39 §:ssä, 42 §:n 2—5 momentissa, 43, 43 a, 43 b ja 46 §:ssä säädetään työttömyyspäivärahasta ja työttömyysturva-asiasta. Mitä 43 §:ssä säädetään sosiaali- ja terveystieteistä, koskee myös työministeriötä.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 1993.

Opintososiaalisia etuuksia koskevia säännöksiä sovelletaan etuuksiin, jotka kohdistuvat lain voimaantulosta alkavaan aikaan. Lain 15 §:n 3 momentin 2 kohtaa sovelletaan, jos lomautus on alkanut tai henkilön työaika on lyhentynyt taikka hänen työsuhteensa on muuttunut osaaikaiseksi tämän lain tultua voimaan. Lain 18 §:n 2 momenttia sovelletaan, jos henkilön työsuhde on päättynyt tämän lain tultua voimaan.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Helsingissä 6 päivänä marraskuuta 1992

Tasavallan Presidentti

MAUNO KOIVISTO

Työministeri Ilkka Kanerva

Laki

työvoimapolitiittisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan työvoimapolitiittisesta aikuiskoulutuksesta 3 päivänä elokuuta 1990 annetun lain (763/90) 1 §:n 3 momentti, 11 §:n 1 momentti, 15 §:n 3 momentin 1 ja 2 kohta, 17 §, 18 §, 19 §, 22 §:n 2 momentti, 26 §, 28 §:n 1 momentti, 29 §, 30 §:n 1 momentti ja 32 §, sellaisina kuin niistä ovat 22 §:n 2 momentti, 26 §, 30 §:n 1 momentti ja 32 § 21 päivänä joulukuuta 1990 annetussa laissa (1194/90), seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

1 §

Lain tarkoitus ja soveltamisala

Yleissivistävänä koulutuksena ei kuitenkaan voida hankkia lukio-opintoja.

Työvoimapolitiittisena aikuiskoulutuksena ei kuitenkaan voida hankkia lukio-opintoja eikä korkeakoulututkintoja.

11 §

Rahoitus

Tässä laissa tarkoitettua koulutusta hankitaan valtion tulo- ja menoarviossa työministeriön hallinnonalan pääluokassa koulutuksen hankkimista varten osoitetulla määrärahalla.

11 §

Rahoitus

Tässä laissa tarkoitettua koulutusta hankitaan valtion tulo- ja menoarviossa työministeriön hallinnonalan pääluokassa koulutuksen hankkimista varten osoitetulla määrärahalla. *Määrärahalla ei kuitenkaan voida hankkia opiskelijoiden henkilökohtaiseen käyttöön tarkoitettua oppimateriaalia.*

15 §

Oikeus koulutustukeen

Opiskelijalla on oikeus ansiotukeen, jos hän on työttömyysturvalain 16 §:n mukaan oikeutettu ansioon suhteutettuun päivärahaan. Ansiotuen ansio-osan saamisen edellytyksenä on lisäksi, että:

- 1) opiskelija on työtön tai lomautettu;
- 2) hänen työaikaansa on lyhennetty työttömyysturvalain 17 ja 18 §:ssä tarkoitettulla tavalla taikka työsopimuslain 39 a §:n mukaisesti;

Opiskelijalla on oikeus ansiotukeen, jos hän on työttömyysturvalain 16 §:n mukaan oikeutettu ansioon suhteutettuun päivärahaan. Ansiotuen ansio-osan saamisen edellytyksenä on lisäksi, että:

- 1) opiskelija on työtön;
- 2) hänet on lomautettu kokonaan taikka hänen työaikaansa on lyhennetty työttömyysturvalain 17 ja 18 §:ssä tarkoitettulla tavalla ja että hänelle on maksettu työttömyysturvalain mukaista lomautuspäivärahaa tai ansiotuen perusosaa yhteensä 15 päivältä työttömyysturvalain 16 a §:n 2 momentissa tarkoitettua lomautuskertaa kohti;

Voimassa oleva laki

17 §

Muut etuudet

Opiskelijalle maksetaan koulutustuen lisäksi erityistukea hänen perheensä suuruuden ja taloudellisten olosuhteiden perusteella, jos:

1) hänellä on huollettavanaan vähintään neljä lasta; tai

2) hänellä on huollettavanaan kolme lasta ja hänen sekä hänen puolisonsa yhteenlasketut veronalaiset tulot kuukaudessa koulutustuki mukaanluettuna ovat enintään työttömyysturvalain 22 §:n 1 momentissa ja 24 §:ssä tarkoitetun suurimman korotetun kuukautta kohti lasketavan päivärahan määrä kaksinkertaisena.

Erityistuen määrä on neljäsosa työttömyysturvalain suurimman korotetun peruspäivärahan määrästä.

Lisäksi opiskelijalle maksetaan korvausta koulutusaikaisista matka- ja muista ylläpitokustannuksista siten kuin asetuksella säädetään (ylläpitokorvaus).

18 §

Vähennetty koulutustuki

Opiskelijan koulutusaikana päätoimesta saama palkka tai muu työtulo otetaan koulutustukea maksettaessa huomioon siten kuin työttömyysturvalain 21 §:n 2 ja 3 momentissa on sivistytulosta säädetty.

Opiskelijan koulutusaikana saama lakisääteinen etuus, sivistytulo palkka sekä muu työtulo ja osaaikatyön palkka vähennetään koulutustuesta, jonka hän muuten saisi, siltä osin kuin etuus, palkka tai työtulo ylittää kuukautta kohti lasketun työttömyysturvalain mukaisen peruspäivärahan ja suurimman laosikoroituksen määrän. Tällöin ei kuitenkaan oteta huomioon niitä sosiaalietuuksia, joita työttömyysturvalain 27 §:n mukaan ei vähennetä työttömyyspäivärahasta.

Jos opiskelija saa ansiotukea, tehdään 2 momentissa tarkoitettu vähennys ensisijaisesti ansiotuen perusosasta.

Muutettaessa 2 momentissa tarkoitettua kuukautta kohti laskettua etuutta päiväetuudeksi tai päinvastoin katsotaan kuukauteen sisältyvän 21,5 päivää.

Ehdotus

17 §

Muut etuudet

Opiskelijalle maksetaan korvausta koulutusaikaisista matka- ja muista ylläpitokustannuksista (ylläpitokorvaus) sekä majoittumiskustannuksista (majoituskorvaus) siten kuin asetuksella säädetään.

18 §

Vähennetty koulutustuki

Opiskelijan koulutusaikana saama lakisääteinen etuus, palkka ja muu työtulo otetaan koulutustukea maksettaessa huomioon siten kuin työttömyysturvalain 21 §:n 2 ja 3 momentissa sivistytulosta säädetään. Tällöin ei kuitenkaan oteta huomioon niitä sosiaalietuuksia, joita työttömyysturvalain 27 §:n mukaan ei vähennetä työttömyyspäivärahasta.

Mitä 1 momentissa palkasta säädetään sovelletaan myös irtisanomisajan palkkaa vastaavaan korvaukseen tai työnantajan muun sopimuksen tai järjestelyn perusteella maksamaan taloudelliseen etuuteen. Korvaus tai taloudellinen etuus jaksetaan henkilön vakiintuneena pidettävän palkan perusteella työsuhteen päättymisestä lukien.

Jos opiskelija saa ansiotukea, tehdään 1 momentissa tarkoitettu vähennys ensisijaisesti ansiotuen perusosasta.

Muutettaessa 1 momentissa tarkoitettua kuukautta kohti laskettua etuutta päiväetuudeksi tai päinvastoin katsotaan kuukauteen sisältyvän 21,5 päivää.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

19 §

Koulutustuen saamisen rajoitukset

Koulutus- ja erityistukeen ei ole oikeutta opiskelijalla, joka saa sairausvakuutuslain (364/63) mukaista päivärahaa.

19 §

Koulutustuen saamisen rajoitukset

Koulutustukeen ei ole oikeutta ajalta:

- 1) jolta opiskelija saa sairausvakuutuslain (364/63) mukaista päivärahaa; tai
- 2) jolta opiskelija saa kuntoutusrahain (611/91) tai työntekijäin eläkelain 8 §:n 4 momentissa tarkoitettujen lakien tai eläkesääntöjen taikka momentissa tarkoitettujen ohjesääntöjen mukaista kuntoutusrahaa taikka ansionmenetykskorvausta tapaturmavakuutuksen, liikennevakuutuksen tai sotilasvammalain (404/48) kuntoutusta koskevien säännösten perusteella; tai
- 3) joka koulutuksen hankintasopimuksessa on määritelly lomajaksoksi.

Sen estämättä, mitä 1 momentin 3 kohdassa säädetään koulutustukeen on kuitenkin oikeus lomajakson aikana tapahtuvan työharjoittelun ajalta.

22 §

Päätös

Ylläpitokorvausta koskevassa asiassa on annettava kirjallinen päätös kuitenkin vain, jos hakija sitä vaatii. Vaatimus on esitettävä suullisesti tai kirjallisesti kansaneläkelaitoksen paikallistoimistolle tai työttömyyskassalle seitsemän päivän kuluessa asianomaisen saatua ratkaisusta tiedon uhalla, että ratkaisu muutoin jää pyyvyväksi.

Ylläpitokorvausta ja majoituskorvausta koskevassa asiassa on annettava kirjallinen päätös kuitenkin vain, jos hakija sitä vaatii. Vaatimus on esitettävä suullisesti tai kirjallisesti kansaneläkelaitoksen paikallistoimistolle tai työttömyyskassalle seitsemän päivän kuluessa asianomaisen saatua ratkaisusta tiedon uhalla, että ratkaisu muutoin jää pysyväksi.

26 §

Koulutustuen ja erityistuen periminen eräissä tapauksissa

Jos opiskelija on saanut koulutustukea tai erityistukea samalta ajalta, jolta hänelle myönnetään takautuvasti sairausvakuutuslain mukaista päivärahaa, tapaturmavakuutuslain (608/48) mukaista päivärahaa tai tapaturmaeläkettä taikka työttömyysturvalain 45 §:n 1 momentissa tarkoitettua eläkettä, kansaneläkelaitoksen paikallisosasto ja työttömyyskassa saavat periä tältä ajalta perusteettomasti maksetun määrän takautuvasti suoritettavasta eläkkeestä tai päivarahasta. Lisäksi koulutustuen perimisestä on voimassa, mitä työttömyysturvalain 45 §:n 2, 3 ja 5 momentissa on säädetty.

26 §

Koulutustuen periminen eräissä tapauksissa

Jos opiskelija on saanut koulutustukea samalta ajalta, jolta hänelle myönnetään takautuvasti sairausvakuutuslain mukaista päivärahaa, tapaturmavakuutuslain (608/48) mukaista päivärahaa tai tapaturmaeläkettä taikka työttömyysturvalain 45 §:n 1 momentissa tarkoitettua eläkettä, kansaneläkelaitoksen paikallistoimisto ja työttömyyskassa saavat periä tältä ajalta perusteettomasti maksetun määrän takautuvasti suoritettavasta eläkkeestä tai päivarahasta. Lisäksi koulutustuen perimisestä on voimassa, mitä työttömyysturvalain 45 §:n 2, 3 ja 5 momentissa säädetään.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

28 §

Etuuden ulosmittaus ja takaisinperintä

Perustukea, erityistukea ja ylläpitokorvausta ei saa ulosmitata.

29 §

Etuuden veronalaisuus

Ylläpitokorvaus sekä 27 §:n mukaiset etuudet eivät ole veronalaista tuloa.

30 §

Opintososiaalisten etuuksien rahoitus

Perustuki, lapsikorotukset, ansiotuen perusosa ja ansio-osan valtionosuus, erityistuki sekä ylläpitokorvaukset maksetaan valtion varoista tulo- ja menoarviossa työministeriön hallinnonalan pääluokassa tarkoitukseen osoitetulla määrärahalta. Ansiotuen ansio-osan rahoituksesta säädetään työttömyyskassalaissa.

32 §

Työttömyysturvalain soveltaminen

Jollei tästä laista muuta seuraa, sovelletaan koulutus- ja erityistukeen sekä ylläpitokorvaukseen lisäksi mitä työttömyysturvalain 28 §:n 6 momentissa, 29 §:n 1 momentissa, 32, 36, 36 a ja 39 §:ssä, 42 §:n 2—5 momentissa, 43, 43 a, 43 b ja 46 §:ssä on työttömyyspäivärahasta ja työttömyysturva-asiasta säädetty. Mitä 43 §:ssä on säädetty sosiaali- ja terveysministeriöstä koskee myös työministeriötä.

28 §

Etuuden ulosmittaus ja takaisinperintä

Perustukea, ylläpitokorvausta ja majoituskorvausta ei saa ulosmitata.

29 §

Etuuden veronalaisuus

Ylläpitokorvaus, majoituskorvaus sekä 27 §:n mukaiset etuudet eivät ole veronalaista tuloa.

30 §

Opintososiaalisten etuuksien rahoitus

Perustuki, lapsikorotukset, ansiotuen perusosa ja ansio-osan valtionosuus, ylläpitokorvaukset sekä majoituskorvaus maksetaan valtion varoista talousarviossa työministeriön hallinnonalan pääluokassa tarkoitukseen osoitetulla määrärahalta. Ansiotuen ansio-osan rahoituksesta säädetään työttömyyskassalaissa.

32 §

Työttömyysturvalain soveltaminen

Jollei tästä laista muuta seuraa, sovelletaan koulutustukeen, ylläpitokorvaukseen ja majoituskorvaukseen lisäksi mitä työttömyysturvalain 28 §:n 6 momentissa, 29 §:n 1 momentissa, 32, 36, 36 a ja 39 §:ssä, 42 §:n 2—5 momentissa, 43, 43 a, 43 b ja 46 §:ssä säädetään työttömyyspäivärahasta ja työttömyysturva-asiasta. Mitä 43 §:ssä säädetään sosiaali- ja terveysministeriöstä, koskee myös työministeriötä.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 1993.

Opintososiaalisia etuuksia koskevia säännöksiä sovelletaan etuuksiin, jotka kohdistuvat lain voimaantulosta alkavaan aikaan. Lain 15 §:n 3 momentin 2 kohtaa sovelletaan, jos lomautus on alkanut tai henkilön työaika on lyhentynyt taikka hänen työsuhteensa on muuttunut osa-aikaiseksi tämän lain tultua voimaan. Lain 18 §:n 2 momenttia sovelletaan, jos henkilön työsuhte on päättynyt tämän lain tultua voimaan.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.
